

Bilaga O4

Uppföljning av plan för delaktighet

Uppföljning av plan för delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning är ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolagsstyrelser som antogs av kommunfullmäktige den 13 juni 2011. Det övergripande målet är att ”I Stockholms stad ska alla ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap”. Programmet gäller till och med 2016.

Inför verksamhetsplan 2015 tog förvaltningen i samverkan med rådet för funktionshinderfrågor fram förslag till aktiviteter som ska prioriteras för att uppnå målen i programmet. Planen godkändes i samband med att nämnden antog verksamhetsplan 2015 för Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadens mål	Nämndens aktiviteter 2015	Uppföljning tertialrapport 2/2015
1. Alla ska kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms stads inne- och utemiljö	Tillgängliggöra Tanto Strandbad för personer med rörelsehinder genom att anlägga en ramp ned till vattnet	Aktiviteten är avslutad Rampen är på plats och invigd.
	Förse parktrappor på västra Södermalm med kontrastmarkeringar	Aktiviteten pågår Underlag till årsentreprenör är under framtagande.
	Fullfölja tillgänglighetsinventeringen av lokaler i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor	Aktiviteten är avslutad 38 lokaler inventerade år 2014. 52 lokaler inventerade år 2015.
	Påbörja arbetet med att åtgärda identifierade tillgänglighetsproblem i lokaler	Aktiviteten pågår En åtgärdsplan kommer att upprättas och vara klar senast den 13 oktober.
	Genomföra en informationsinsats till intresserade företagare och	Aktiviteten pågår

Stadens mål	Nämndens aktiviteter 2015	Uppföljning tertialrapport 2/2015
	fastighetsägare gällande tillgänglighet i butikslokaler och restauranger	Söderandan kommer att ha ett frukostmöte med tema tillgänglighet, troligen i november på Sjöfartshotellet eller Malmen. Krister Sundgren och Bengt Jansson tar gärna emot synpunkter och kan komma på ett rådsmöte samt välkomnar om rådet vill medverka på frukostmötet.
2. Alla ska kunna få information och kommunicera utifrån sina förutsättningar	Bjuda in kommunikationsstaben till Rådet för funktionshinderfrågor för att tillgänglighetsanpassa stadens mallar	Aktiviteten pågår Rådet återkommer med förslag hur aktiviteten bör genomföras.
	Ändra fel i mallar och fortsätta utbilda i mallar	Aktiviteten pågår Förvaltningen fortsätter det påbörjade arbetet med att utbilda i mallar.
	Undersöka om det finns möjlighet att tillgänglighetsmärka förvaltningens verksamheter på hemsidan.	Aktiviteten pågår I staden pågår ett arbete med att i Jämför service kunna visa upp hur tillgänglig en verksamhets lokaler är med hjälp av ett tillgänglighetspiktogram. Verksamheterna måste själva göra en självskattning enligt de kriterier som finns och kan sedan rapportera in det via ett formulär. Förvaltningen kommer att delta i detta arbete.

Stadens mål	Nämndens aktiviteter 2015	Uppföljning tertialrapport 2/2015
<p>3. Alla ska bemötas med kunskap och respekt och själva vara med och bestämma i frågor som gäller honom eller henne</p>	<p>Utveckla och implementera genomförandeplanerna så att de säkerställer och förbättrar den upplevda kvaliteten för den enskilde</p>	<p>Aktiviteten pågår</p> <p>På sammanträde under hösten kommer förvaltningen att informera rådet hur man arbetar för att utveckla och implementera genomförandeplanerna.</p>
	<p>Undersöka hur brukarna upplever kvaliteten i genomförandeplanerna genom kompletterande frågor till stadens brukarundersökningar</p>	<p>Aktiviteten är avslutad</p> <p>Frågan har ställts till statistikföretaget som ansvarar för brukarundersökningarna och möjligheten att lägga till en fråga har tagits bort i årets brukarundersökning. Detta för att så få stadsdelsförvaltningar har använt sig av möjligheten att lägga till frågor.</p>
	<p>Ge chefer och medarbetare i hela förvaltningen kunskaper om levnadsförhållanden för personer med olika funktionsnedsättningar (insiktutbildningar, utbildningsinsatser i bemötandefrågor mm)</p>	<p>Aktiviteten pågår</p> <p>Insiktutbildning kommer att genomföras under hösten. Förvaltningen och rådet kommer tillsammans ta ställning till vilka personalgrupper, förutom sociala avdelningen, som utbildningen ska riktas till.</p>
	<p>Förvaltningen ska i samverkan med rådet vidareutveckla verksamhetsuppföljningar</p>	<p>Aktiviteten pågår</p> <p>Sociala avdelningens stab har en planeringsdag inbokad den 9 oktober med tema verksamhetsuppföljning. En representant från rådet kommer att delta på planeringsdagen.</p>

Stadens mål	Nämndens aktiviteter 2015	Uppföljning tertialrapport 2/2015
	Utforska nya metoder för att öka delaktigheten för personer med funktionsnedsättning	<p>Aktiviteten pågår</p> <p>Sociala avdelningens stab har tillsammans med avdelningschef, enhetschefer och biträdande chef föreslagit Delaktighetsmodellen, DMO, som ny metod för att öka brukarnas delaktighet. En projektgrupp bestående av stabens enhetschef, metodutvecklare, samordnare för boende och en vårdare har tillsatts. Vårdarna har under våren utbildats till vägledare i DMO.</p> <p>På höstens första APT kommer medarbetare informeras om de två DMO som ska genomföras i höst med hjälp av externa vägledare från Spånga Tensta och Vallentuna. Syftet med att brukarna möter externa vägledare är att de inte ska stå i beroendeförhållande till brukarna samtidigt som vägledarna har kunskap om målgruppen. En kontaktperson på varje boende kommer att utses för att tillsammans med chef och projektgrupp praktiskt förbereda och genomföra aktiviteten.</p>

Stadens mål	Nämndens aktiviteter 2015	Uppföljning tertialrapport 2/2015
<p>4. Alla barn, ungdomar och vuxna ska kunna delta i utbildning och få det stöd som behövs för att nå målen</p>	<p>Granska i den pedagogiska dokumentationen hur miljön är anpassad efter barnens förmågor i samtliga förskolor</p>	<p>Aktiviteten pågår</p> <p>Lärnämiljöer - Social delaktighet</p> <p>Resursenheten inom förskoleavdelningen har tillsammans med företaget Speciella, som är ett utbildningsföretag inom autism, bedrivit ett pilotprojekt för barn med autism under 2014. Syftet med projektet var att hitta metoder för delaktighet och inkludering för alla barn inom Södermalms stadsdel, samt att öka kunskapen kring autism. Förhoppningen var också att lekgrupperna skulle bidra till ökad acceptans för olikheter, ett öppnare arbetsklimat och en större lekkompetens hos alla barn. Arbetet gav mycket goda resultat.</p> <p>Resursenheten har tillsammans med Speciella ansökt och fått beviljat stadsbidrag hos Specialpedagogiska Skolmyndigheten (SPSM). Under vårterminen 2015 utbildades 125 pedagoger från förskolorna. Resursenheten och Speciella startade 11 lekgrupper på 11 olika förskolor. Det var 13 barn med autismsdiagnos och cirka 40 barn utan diagnos som deltog i lekgrupperna. Dessutom fick 21 pedagoger extra utbildning och handledning i arbetet med lekgrupper. Utvärderingen visar på mycket goda resultat för alla som varit involverade, framförallt för alla barn.</p> <p>Verksamhetsutveckling under 2015 är att arbeta med förskolans miljööer. Både den psykosociala miljööen och den pedagogiska miljööen som är barnens lärmiljö. Reimers specialförskola har en pedagogisk miljöö som är anpassad utifrån barnens speciella behov så att de lockas till utforskning av närmiljöen så att både lärande och utveckling sker. Reimers fick presentera sin förskolemiljö på årets "Goda Mässan exempel" med ett mycket gott resultat.</p>

Stadens mål	Nämndens aktiviteter 2015	Uppföljning tertialrapport 2/2015
	<p>Utveckla IKT som ett kommunikationsstöd för barn i behov av särskilt stöd</p>	<p>Aktiviteten pågår</p> <p>Resursenheten inom förskoleavdelningen har ett påbörjat utvecklingsområde inom IKT (informations och kommunikationsteknik). Alla avdelningar har surfplattor.</p> <p>Barn kommer tidigt i kontakt med IT (informations teknik) och det är därför viktigt att förskolan kan utnyttja IT i det pedagogiska arbetet. Läroplanen betonar också barnens rätt till digital kompetens och tillgång till modern teknik. Resursenheten arbetar med att pedagogerna ska ha ett IKT-perspektiv i utvecklingsarbetet, samt att ställa frågan: Vad vill vi med vår verksamhet och på vilket sätt kan IKT vara ett stöd för oss?</p> <p>IKT, informations- och kommunikationsteknik, är ett medel som används mer och mer på Resursenhetens förskolor. Alla medarbetare och barn ska få möjligheter att utveckla en digital kompetens och har fått tillgång till moderna teknik. Vi har surfplattor på varje avdelning och använder dessa som ett ytterligare verktyg i samband med barnens lärande och utveckling. En del av medarbetarna har fått utbildning om hur surfplattor används i verksamheten.</p> <p>Medarbetarnas diskussioner kring de pedagogiska och didaktiska frågorna är viktiga, det är frågan om ny kunskap, nytt sätt att interaktivera tillsammans med barnen Det är också en fråga om ett nytt förhållningssätt, på vilket sätt vill vi jobba vidare med IKT och på vilket sätt kan det vara ett stöd för vår verksamhet</p>

Stadens mål	Nämndens aktiviteter 2015	Uppföljning tertialrapport 2/2015
5. Allas arbetsförmåga ska tas tillvara	Erbjudna sommarjobb för minst fem ungdomar med rörelsehinder	Aktiviteten är uppnådd och avslutad
	Inrätta en arbetscoach/funktion på daglig verksamhet och dagverksamhet som har till syfte att etablera kontakter med företag och organisationer	Aktiviteten pågår Hammarby dagliga verksamhet och Danvikstulls dagliga verksamhet har inrättat arbetscoach. Södermalms dagliga verksamhet har i dagsläget inte en specifik arbetscoach utan de har löst det genom att det ingår i kontaktpersonsuppdraget.
6. Alla ska ha en bostad som är anpassad efter individens behov	Upprätta en boendeplan för bostäder enligt LSS och SoL som redovisas i samband med underlag för budget 2015 med inriktning 2016 och 2017	Aktiviteten pågår Plan upprättas hösten 2015
	Säkra att den enskilde får stöd i bostaden genom egenkontroller och brukarrevision av individanpassningen	Aktiviteten pågår Ingår i verksamhetsuppföljningarna och redovisas i samband med tertialrapport 1 och 2 samt i verksamhetsberättelsen.

Stadens mål	Nämndens aktiviteter 2015	Uppföljning tertialrapport 2/2015
	<p>Ta fram genom fokusgrupper/intervjuer viktiga faktorer för att den enskilde ska uppleva bostaden som ett eget hem till exempel genom utveckling av arbetssätt</p>	<p>Aktiviteten pågår</p> <p>Två vårdare har under våren utbildats till vägledare i Delaktighetsmodellen (DMO). På höstens första APT kommer medarbetare informeras om de två DMO som ska genomföras i höst med hjälp av externa vägledare från Spånga Tensta och Vallentuna. Syftet med att brukarna möter externa vägledare är att de inte ska stå i beroendeförhållande till brukarna samtidigt som vägledarna har kunskap om målgruppen. En kontaktperson på varje boende kommer att utses för att tillsammans med chef och projektgrupp praktiskt förbereda och genomföra aktiviteten.</p>
<p>7. Alla ska ges förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig fritidsverksamhet</p>	<p>På hemsidan ska det framkomma om den öppna fritidsverksamheten är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning</p>	<p>Aktiviteten avslutad</p> <p>Alla fritidsgårdars hemsidor är färdigställda.</p>
	<p>Bostäder med särskild service ska ha en fritidsansvarig</p>	<p>Aktiviteten pågår</p> <p>Ingår i verksamhetsuppföljningarna och redovisas i samband med tertialrapport 1 och 2 samt i verksamhetsberättelsen.</p>
	<p>Daglig verksamhet/sysselsättning ska ha en friskvårdsansvarig</p>	<p>Aktiviteten pågår</p> <p>Ingår som en del i verksamhetsuppföljningarna och redovisas i samband med tertialrapport 1 och 2 samt i verksamhetsberättelsen.</p>

Stadens mål	Nämndens aktiviteter 2015	Uppföljning tertialrapport 2/2015
	<p>Ta fram en handlingsplan utifrån den kartläggning som genomfördes 2013 av den öppna fritidsverksamhetens tillgänglighet</p>	<p>Aktiviteten pågår</p> <p>Uppföljning av enkelt avhjälpna hinder av genomförts i alla verksamheter utom en. Resultatet visar att en del återstår att göra. Vid uppföljningsbesöket har förväntningar på åtgärder återigen kommunicerats. En svårighet uppstår i de lokaler som delas av flera olika verksamheter med olika organisationstillhörighet. I dessa fall krävs ett förtydligande av ansvars- och kostnadsfördelning.</p> <p>Optimal tillgänglighet är svår att uppnå i de äldre fastigheter på Södermalm och Gamla stan där några av verksamheterna är belägna.</p>
	<p>Ta fram en handlingsplan hur öppna fritidsverksamhetens innehåll ska anpassas så att barn och unga kan ta del av den</p>	<p>Aktiviteten pågår</p> <p>Alla hemsidor är uppdaterade så att det tydligt framkommer om verksamheten är tillgänglig.</p> <p>De riktade verksamheterna till barn/ungdomar/unga vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar pågår och utvecklas. Personalen har haft regelbunden handledning och kompetensutveckling.</p> <p>Sommarverksamhet för samma målgrupp har genomförts i samverkan med Farsta och Enskede Årsta Vantörs stadsdelsförvaltningar.</p> <p>Ett fortlöpande arbete för att öka ungdomarnas delaktighet i verksamheterna pågår.</p>

Stadens mål	Nämndens aktiviteter 2015	Uppföljning tertialrapport 2/2015
	<p>Utarbeta gemensamma rutiner för att den öppna fritidsgårdsverksamheten även ska vara tillgänglig online för ungdomar via nätvandring</p>	<p>Aktiviteten pågår</p> <p>Fritidsverksamheterna inom förvaltningen beviljades under 2014 lokala utvecklingsmedel för att höja kompetensen inom nätvandring samt utarbeta en manual. Projektet är slutfört och Zebran, verksamheten som riktar sig till lite äldre ungdomar/unga vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har kommit igång med "en pilot" under april 2015. Från hösten 2015 kommer alla verksamheter att delta – ungdomar på Södermalm kommer att kunna träffa en professionell fritidsledare på nätet varje vardagskväll.</p> <p>I verksamheten Zebran framkom vid pilotens utvärdering att deltagarna önskade att fritidsledarna skulle vara tillgängliga online en annan dag än just den som verksamheten är öppen och detta har korrigerats till terminsstarten.</p>